

COMUNICAT DE PRESĂ
ZIUA MONDIALĂ A DIABETULUI
14 noiembrie 2025

Diabetul zaharat este o afecțiune care are un impact substanțial pe tot parcursul vieții, din copilărie, de-a lungul anilor de viață activă până la cea mai înaintată vârstă, estimându-se că peste 800 de milioane de persoane din toată lumea sufereau de pe urma sa la nivelul anului 2022. În România, în anul 2024, 1.485.087 de persoane se aflau în evidența serviciilor de specialitate cu diagnosticul de diabet zaharat, dintre acestea, 114.904 erau cazuri noi diagnosticate în 2024.

Ca răspuns la creșterea rapidă a cazurilor de diabet în întreaga lume, International Diabetes Federation (IDF) și Organizația Mondială a Sănătății (OMS) au lansat în 1991, pe 14 noiembrie, Ziua Mondială a Diabetului, pentru a atrage atenția asupra diabetului ca problemă critică de sănătate publică și a necesității intervenției.

Această zi este marcată la nivel internațional de la acel moment, până astăzi, de către instituțiile de sănătate publică, de toate asociațiile membre ale IDF, de furnizorii de servicii de sănătate, cât și de persoanele afectate de diabet și de familiile acestora fiind cea mai mare campanie mondială de informare despre diabet.

În acest an, au fost alese două teme importante pentru a fi evidențiate în activitățile de informare programate să se desfășoare cu ocazia acestei zile.

Una dintre temele de informare propuse se referă la asigurarea bunăstării persoanelor care suferă de diabet, cu accent pe bunăstarea de la locul de muncă. Se face un apel către angajatorii și angajații din întreaga lume pentru a sprijini persoanele care suferă de diabet, astfel încât acestea să aibă oportunitatea unei vieți mai bune. Milioane de persoane cu diabet se confruntă zilnic cu provocări în gestionarea afecțiunilor lor la locul de muncă, inclusiv stigmatizare, discriminare și excluziune. Acest lucru are un impact negativ asupra bunăstării lor.

Cealaltă temă importantă de informare se referă la implicarea în luarea de măsuri prin care să se reducă riscul de diabet zaharat și să se asigure accesul persoanelor cu diabet zaharat la servicii medicale.

În legătură cu această temă, Institutul Național de Sănătate Publică și Direcțiile Județene de Sănătate Publică planifică și desfășoară în această perioadă o serie de activități destinate reducerii factorilor de risc și prevenirii îmbolnăvirilor prin diabet zaharat în cadrul proiectului "JACARDI - Prevention of NCDs – cardiovascular diseases and diabetes". Acesta este o acțiune comună a statelor membre ale Uniunii Europene (EU4H-2022-JA-03), se derulează în alte 21 țări europene cu scopul de a reduce povara bolilor cardiovasculare (BCV) și a diabetului (DZ), precum și a factorilor de risc asociați, atât la nivel individual, cât și la nivel social.

Activitățile proiectului JACARDI se adresează diferitelor etape ale acordării îngrijirilor medicale: prevenire, depistare precoce, tratament, dar și pentru autogestionarea bolii de către pacient prin:

1. Îmbunătățirea alfabetizării în domeniul sănătății și creșterea gradului de conștientizare cu privire la diabet în rândul populației generale.
2. Implementarea măsurilor eficiente de prevenire primară, screening și căi de îngrijire îmbunătățite pentru diabet în rândul grupurilor cu risc ridicat.
3. Îmbunătățirea sprijinului pentru autogestionare și participarea pe piața muncii pentru persoanele diagnosticate cu diabet.
4. Îmbunătățirea disponibilității datelor și calității acestora.
5. Promovarea echității în accesul la servicii indiferent de educație, abilități sau vârstă.

În prezent sunt implementate activități al căror scop este creșterea nivelului de alfabetizare în domeniul sănătății al pacienților cu boală cardiovasculară și diabet zaharat și pentru îmbunătățirea autogestionării situației lor medicale, precum și a capacității de răspuns atât la nivelul sistemului de sănătate, cât și la nivelul societății civile și al autorităților locale, pentru a preveni și diagnostica precoce complicațiile DZ și pentru a crește aderența pacienților la tratament și la modificări ale stilului de viață.

În acest context, s-a desfășurat activitatea de colectare a datelor privind evaluarea sănătății și accesului la serviciile de sănătate conform unei metodologii unitare, la nivel național și local, utilizând un instrument predefinit, respectiv un chestionar; aplicarea acestuia la nivelul comunității a fost realizată cu sprijinul asistenților medicali comunitari. Au fost colectate date în 1-2 unități administrativ-teritoriale din 37 de județe, fiind colectate informații de la un număr de aproximativ 7.000 de persoane. În urma analizei datelor colectate au fost dezvoltate profiluri ale pacienților în funcție de care se poate interveni, pentru 70 de comunități.

Profilurile pacienților sunt asociate cu modul în care alfabetizarea în domeniul sănătății și capacitatea de răspuns a serviciilor afectează capacitatea membrilor comunității de a-și gestiona sănătatea lor și a familiilor. În baza profilurilor elaborate, în prezent sunt implementate intervenții medicale (acțiuni specifice realizate de asistentul medical comunitar, medicului de familie, sau de către alți specialiști), utilizând două dintre instrumentele dezvoltate în cadrul proiectului:

- Broșura pentru pacient „Viața ta, sănătatea ta”, precum și
- ”Manualul pentru intervenții de promovare a sănătății pentru pacienții cu diabet și/sau boli cardiovasculare”.

Mai multe informații despre activitățile și instrumentele dezvoltate în proiect sunt disponibile pe website-ul INSP la adresa: <https://insp.gov.ro/acasa/actiunea-comuna-pentru-bolile-cardiovasculare-si-diabet-jacardi/>

Prin toate acțiunile realizate se urmărește atingerea unor ținte convenite la nivel global la nivelul Organizației Mondiale a Sănătății pentru a opri creșterea diabetului și a obezității până în 2030.

- Ținta 1: **80%** dintre persoanele cu diabet să fie diagnosticate;
- Ținta 2: **80%** dintre persoanele diagnosticate să aibă un control bun al glicemiei;
- Ținta 3: **80%** dintre persoanele diagnosticate să aibă un bun control al tensiunii arteriale;
- Ținta 4: **60%** dintre persoanele cu diabet peste 40 de ani să primească statine;
- Ținta 5: **100%** dintre persoanele cu diabet zaharat de tip 1 să aibă acces la tratament cu insulină la prețuri accesibile și la automonitorizarea glicemiei.

La nivelul județului Arad, în anul 2024, s-a înregistrat un total de 36.076 pacienți cu diabet zaharat, dintre care 6.400 de cazuri noi, cu o distribuție a cazurilor de 21.769 în mediul urban și 14.307 în mediul rural.

DIRECTOR EXECUTIV
DR. IRIMIE CECILIA GABRIELA

Întocmit, Dr. Dragos Delia Ioana - medic, Compartimentul de Evaluare și Promovare a Sănătății

Organizația Mondială a Sănătății, Noutăți, Diabet, <https://www.who.int/news-room/fact-sheets/detail/diabetes>

Organizația Mondială a Sănătății. Geneva, World Diabetes Day.
https://www.who.int/health-topics/diabetes#tab=tab_1